

כיצד מעברין פרק חמישי עירובין

נ"א.

עין משפט נר מצוה

לח א מיי פ"ח מהל' שנת ה' י"ו טו"ש
ל"ח ב ג מיי שם טו"ש
שם טו"ש פ:
מ ד מיי פ"ה מהלכות
עירובין הלכה ט' סג
עין דרכנו א טו"ש פ"ח
ס' שג טו"ש א:
מא ה מיי שם הלכה כ'
טו"ש שם טו"ש פ' ד:
מב ו מיי שם ה' י"ו
טו"ש שם טו"ש פ' א:

רבינו חננאל

ריבה למקום אחד ומיעט למקום אחד כו' רב, אוקימנא שומעין למקום שמיעט ואף למקום שריבט, וכן ריבה אחד ומיעט אחד שומעין לזה שריבה, ובבבד שאלא ריבה יתר (מדרת) [מדרת] העיר והלכסונה, אפילו עבר ואפילו שפחה להחמיר. אוקמא רבינא ריבה אחד חכמים בדברי להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי תורה, ותחומין דרבנן. כיצא בו בנדה סוף פרק הוראה כחם אמר רבינא לא אמרו להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי תורה, ותחומין דרבנן, ובתמידי וכתמידי על עצמן מדרבנן. מתני עיר של יחיד שנעשית של רבים מעובין את כולה. (היכי דמי? עיר של יחיד נעשית של רבים, כגון דיסקרתא דריש גלוצא, ומקשינן אמאי תתירו להן לערב כולן, אי נימא דשכיחי כוליה קהילתא פ"י השלטון של מקום, ומדוכרי הדרי ומערכי, ולא אתו למיסבך חד אחבריה, אי הכי אפילו עיר של רבים נעשית של יחיד נמי ליערב דהא כוליה ישראל שכיחי בבין הדרי בצפרא בשבתא בעירין צלותא ומדוכרי אהרדי. אלא אמר רב נחמן כגון דיסקרתא דתי אזורא, פ"י שם ארס, ת"י עיר של יחיד נעשית של רבים ורשות הרבים עוברת כו', עד ואין (מעברין) [מעברין] אותה לחצאין אלא או כולה, או מבוי מבוי בפני עצמו, והא היתה של רבים והרי היא של רבים

גב' למקום שמיעט לא. בתמיה. והלא יש בכלל מאתים מנה: היינו פה. דהיינו אחד היינו למקום א': ה"ק ריבה א' ומיעט א'. שמדדוס שני בני אדם זה מיעט זה ריבה: שלא ירבה יוסר ממדה העיר **צאלכסונא.** דאפי' ריבה שיער גדול לדיכא למיתלי צמתיתת החבל

גב' למקום שריבה אין למקום שמיעט לא אימא א' אף למקום שריבה: ריבה לאחד ומיעט לאחד כו': הא תו למה לי היינו הך הכי קאמר = ריבה אחד ומיעט אחד שובמיעין לזה שריבה אמר אביי: ובלבד שלא ירבה יותר ממדת העיר באלכסונא: שלא אמרו חכמים את הדבר להחמיר אלא להקל: והתניא לא אמרו חכמים את הדבר להקל אלא להחמיר אמר רבינא לא להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי תורה **מתני'** עיר של יחיד נעשית של רבים מערבין את כולה ושל רבים נעשית של יחיד אין מערבין את כולה אלא עשה חוצה לה כעיר חדשה שביהודה שיש בה חמשים דירין דברי רבי יהודה ר"ש אומר ג' הצירות של שני בתים: **גב' היכי דמי עיר של יחיד נעשית של רבים אמר רב יהודה כגון דאיסקרת' דריש גלוצא א"ל ר"ג מ"א ילימא משום דשכיחי גבי ^ה הרמנא מדכרי אהרדי כוליה ישראל נמי בצפרא דשבתא שכיחי גבי הדדי אלא אמר רב נחמן כגון דיסקרתא דנתזואי ת"ר עיר של יחיד נעשית של רבים ורה"ד עוברת בתוכה כיצד מערבין אותה עושה לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן וגושא ונותן באמצע ^ה ואין מערבין אותה לחצאין אלא או כולה או מבוי מבוי בפני עצמו ו היתה של רבים והרי היא של רבים ואין**

(א) לעיל לו. כוטה ל: (ב) לעיל מו: (ג) בעין הי' דסקרתא ו"ה בר"ח וכן הנה ה"ר עי"ן ז"ל (ד) גיר' העיר קהילתא פ"י השלטון של מקום: (ה) ו' ע' רש"י קדושין פ"ג ד"ה אף מי וכו' הוסף רש"י לנכר כדכמי לן ומדה יהושע (טו:), (ו) ש"ך לעיל נח: (ז) שם (ח) ע"י שם חוס' ד"ה והוא: (ט) [פסקים דף ד:]: (י) ו' ע"י חוס' לעיל לא: ד"ה כאן ומוס' פסקים ד: ד"ה הימנו: (י"א) [בד"ה וי'], (י"ב) ש"ך לע"ב.

הגהות הב"ח

(א) חוס' ד"ה למקום וכו' נהי דאולינן למקום שריבה עד מקום שזין ואמרין דשפיר:

מוסף רש"י

ושל רבים נעשית של יחיד. שנתמטו אכולסוסי' מנביר כרמזוס' כ' רבוא. ולא דמיא אשפא דלגלי מנביר, אוק מנביר את כולה. יחד אלא אם כן שיר חוזה לה חמשים דירין של עירבו ענה למיהו היכר לעיר של רבים דלא ליערבו כולה אלא מצלותא מנבירות (לעיר ^ה). כעיר חדשה שביהודה. דהיינו עיר ששמה חדשה, ששמה (יהושע טו) לן ומדה (קדושין עו.) ג' הצירות של שני בתים. דיו לשיר ג' תלות על ג' צ' בעלי בתים (לעיל חו).

שמה: **גב' מ"ט.** תלו טעמא זה דלא משכחת עיר של יחיד נעשית של רבים אחריתי: משום דשכיחי. רבים גבי הרמנא אלל המושל דהיינו ריש גלותא לטול רשות לדון ולהחיר צכורות ולסמוך: מדכרי אהרדי. דלא אתו למישרי של רבים והרי היא של רבים: **צפרא דשבתא שמיא אהרדי.** לשמע דרשה: אלא א"ר נחמן. כל עיר של יחיד נעשית של רבים שריא: כגון דיסקרתא דנפואלי. כך של אותו האיש: ורה"ר עוברת בטובה. של ט"ו אמה רוחב: לחי מכאן ולחי מכאן. לראשי רה"ר. ובעירות שאין להם חומה עסקינן שראשי רה"ר מפולשין, ובשל רבים והרי היא של רבים לא שרו רבנן להא תקנתא דכל מצלותיה המפולשין הוו כרה"ר ובעו תקנתא מדרבנן דמיחלפי צרה"ר אבל צעיר של יחיד מוכחא מילתיה: ואין מערבין אופס לחלפין. לכיון דמעיקרא חלה היא אסרי הני אהני והיא כמזבי ששכא אחד מן החצירות ולא שנתתה צו דאסרה אכולהו: או מזבי מזבי. ולקמן [ע"ב] פריך השתא נמי ליסרו אהרדי: ואין

בקוננו' שלא נכנסין צו תמיד ס' רבוא ולא חשיב רה"ר דלא דמי לדגלי מדבר נעשית של רבים שניתוספו זה דירין או נקבעו שוקין או מערבין את כולה כבתחלה ואין מצלותיה ריכין תיקון שהרי היא כחצר אחת כגון שאין צה רה"ר גמורה של ט"ו אמה ואם זה מפרש בגמרא תקנתא לרה"ר שבתוכה ע"כ לשון הקונטרס והדיו עמו דודאי מתני' לא איירי צרה"ר גמורה מדלא קמני ורה"ר עוברת בטובה דקתני בצרייתא בגמרא ואחיא מתני' נמי כרבנן דלית להו תקנתא דר' יהודה לערב רה"ר ומיהו בגמרא נמי לא איירי רחב ט"ו אמה דעמי' גמ' אמה ושלש לא היו שרי ר' יהודה צלחי וקורה כדפיישנו צ"ק (דף י: 107) אלא י"ל ורה"ר עוברת בטובה שאינו רחב ט"ו אמה אלא יש רה"ר רחב ט"ו אמה מכאן ומכאן ובוקעין דרך העיר מו לז והו רה"ר אף למוכה לדיכא ט"ו אמה כמו בין העמודין דפ"ק דשבת (דף י: 107) כדפיישנו צ"ק (דף י: 107) **במאן ד"א בר"ע.** וא"ת ולרבנן לארכה נמי יערבו לחלאין שיערבו מלך א' כל מזבי ומזבי בפני עצמו וליתיב כולה רה"ר לנד השני דהשתא בני כל מזבי ומזבי מותרין כל אחד וא' במקומו ולא יאסרו שלא במקומו וי"ל דלא דמי דשני חצירות זו לפנים מוזה רגל הפנימי המותרת במקומה אינה חוקרת שלל במקומה על החצירה דאחדה לנשא ומשתמשא ומסתלקא מלשהתמשא בחצירה דיעקר השמיש דחצר החצירה לבני חצירה היה והוא פנימית בחצירה שלל במקומה אבל הכא אף ע"ג דכל מזבי ומזבי מותר כל אחד ואחד במקומו מודו רבנן דאסרי רה"ר על כד האחד דהא מקומן הוא דרה"ר הוא להני כמו להני ולרצנה דמערבין מדמי השתא לז' חצירות משום דיש לאלו רה"ר ופתח וכן לאלו ואין ריכין להשתמש בני פתח זה בנד פתח האחר ובדיכא דלמרי קאמר אפי' לרצנה אין מערבין דלא מני להסתלק מריה כלל אע"ג דאית להו רה"ר כנגדו:

מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי
מבוי	מבוי